

การเปรียบเทียบค่าความเที่ยงของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ที่มีจำนวนข้อสอบทำหน้าที่ด่างกันแตกต่างกัน

ณรงค์ จันทร์มหา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวัดและเทคโนโลยีทางวิทยาการปัญญา

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ณรงค์ จันทร์มหา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและเทคโนโลยีทางวิทยาการปัญญา
ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

(รองศาสตราจารย์ ดร. เสรี ชัชแย้ม)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ดร. มนตรี โพธิ์โสโนทัย)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

ประธาน

(รองศาสตราจารย์ ดร. มนต์ แม่กระজัง)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. เสรี ชัชแย้ม)

กรรมการ

(ดร. มนตรี โพธิ์โสโนทัย)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมศิทธิ์ จิตรสพาร)

คณบดีวิทยาลัยวิทยาการวิจัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุชาดา กรเพชรปานี) และวิทยาการปัญญา

วันที่เดือน มีนาคม พ.ศ. 2554

ประกาศคุณปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. เสรี ชั้ดเช้ม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ดร. มนตรี โพธิ์สโนทัย อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำ แนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและอย่างใส่ด้วยดี เสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณ ไว้เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. นานพ แย้มกระจาง และ รองศาสตราจารย์ ดร. สมศิทธิ์ จิตรสถาพร ที่ให้ความกรุณาอ่านเป็น呂ะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้ให้ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำสั่งสอนความรู้ด้านต่าง ๆ ค้างแต่เริ่มเข้า ศึกษา ณ มหาวิทยาลัยแห่งนี้ งานกระทั่งผู้วิจัย ได้ทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในโรงเรียนบ้านค่ายที่ให้กำลังใจในการศึกษาด้วยดี ตลอดมา

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และพี่น้องทุกคนที่ให้กำลังใจและสนับสนุน ผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออมเป็นกตัญญูค่าเวทิตาเดียว บุพการี บุพราภารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้เข้ามาเป็นผู้มี การศึกษาและประสบความสำเร็จมาตฐานเท่าทุกวันนี้

ณ รังค์ จันทร์มหา

48923844: สาขาวิชา: การวัดและเทคโนโลยีทางวิทยาการปัญญา; วท.ม. (การวัดและเทคโนโลยีทางวิทยาการปัญญา)

คำสำคัญ: ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ/ การทำหน้าที่ต่างกันของข้อสอบ

ผังค์ จันทร์มหา: การเปรียบเทียบค่าความเที่ยงของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีจำนวนข้อสอบทำหน้าที่ต่างกันแตกต่างกัน (A COMPARISON OF ACHIEVEMENT TEST RELIABILITIES UNDER INCREASING LEVELS OF DIF)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: เสรี ชัดแย้ม, ค.ด., มนตรี โพธิ์โสโนทัย, Ph.D., 92 หน้า.

ปี พ.ศ. 2553

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบค่าความเที่ยงของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีจำนวนข้อสอบทำหน้าที่ต่างกันแตกต่างกัน 7 เสื่อน ไป คือ 0% 5% 10% 15% 20% 25% และ 30% กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2546 จำนวน 2,000 คน ที่ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ วิชาภาษาไทย จำนวน 40 ข้อ วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานโดยใช้โปรแกรม SPSS ตรวจสอบการทำหน้าที่ต่างกันของข้อสอบโดยโปรแกรมชิปເກສທ໌ และทดสอบความแตกต่างของค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ โดยใช้การทดสอบสถิติ Z

ผลการวิจัยปรากฏว่า

ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบฉบับที่มีจำนวนข้อสอบทำหน้าที่ต่างกัน 0% 5% 10% 15% 20% 25% และ 30% ไม่แตกต่างกัน

48923844: MAJOR: MEASUREMENT AND TECHNOLOGY IN COGNITIVE SCIENCE; M.Sc. (MEASUREMENT AND TECHNOLOGY IN COGNITIVE SCIENCE)

KEYWORDS: RELIABILITY COEFFICIENT OF TEST/ DIFFERENTIAL ITEM FUNCTIONING

NARONG CHANMAHA: A COMPARISON OF ACHIEVEMENT TEST RELIABILITIES UNDER INCREASING LEVELS OF DIF. ADVISORY COMMITTEE: SEREE CHADCHAM, Ph.D., MONTRI PHOTHISONOTAI, Ph.D. 92 P. 2010.

The purpose of this study was to compare reliability figures for tests having a varying number of items with DIF, differential item functioning. Seven categories were used: tests with no DIF items (0% DIF), tests with 5% DIF, 10% DIF, 15% DIF, 20% DIF, 25% DIF, and 30% DIF. The sample involved 2,000 Grade 6 students who sat a 40-item national achievement test on the Thai Language in a school under the jurisdiction of the Office of the Basic Education Commission. Descriptive statistics were derived by using SPSS; DIF was detected by use of the SIBTEST program. Gender was the classifying variable. The Z-test was used to compare test reliabilities.

The result was as follow:

No significant differences were found among the reliability coefficients as the number of DIF items changed over the seven levels mentioned.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
สารบัญ.....	๓
สารบัญตาราง	๗
สารบัญภาพ.....	๘
บทที่	
1 บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๖
คำถามการวิจัย.....	๖
สมมติฐานของการวิจัย.....	๖
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๗
ขอบเขตของการวิจัย.....	๗
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	๗
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๘
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๐
ตอนที่ ๑ การทำหน้าที่ต่างกันของข้อสอบ.....	๑๐
ตอนที่ ๒ วิธีการตรวจสอบการทำหน้าที่ต่างกันของข้อสอบโดยวิธีชิปเทศท์.....	๒๗
ตอนที่ ๓ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบการทำหน้าที่ต่างกันของข้อสอบโดยวิธีชิปเทศท์.....	๓๒
ตอนที่ ๔ พลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	๔๐
ตอนที่ ๕ ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ.....	๔๘
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	๕๑
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	๕๑
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	๕๒
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๕๓
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๕๓

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน	60
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การทำหน้าที่ด้วยวิธีชิปเทสท์.....	61
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบทดสอบ.....	63
ตอนที่ 4 การทดสอบความแตกต่างของค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ ตาม เงื่อนไขจำนวนข้อสอบทำหน้าที่ด้วยกัน 7 เงื่อนไข.....	67
5 สรุปและอภิปรายผล	71
สรุปผลการวิจัย	71
อภิปรายผลการวิจัย	72
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้	73
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	74
บรรณานุกรม	75
ภาคผนวก	81
ภาคผนวก ก.....	82
ภาคผนวก ข.....	85
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	92

สารบัญตาราง

ตารางที่

	หน้า
1 ช่วงคะแนนที่จำแนกนักเรียนตามกู้มความสามารถ และจำนวนนักเรียนในแต่ละระดับความสามารถ.....	52
2 จำนวนกู้มตัวอย่างที่ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นไม่กำหนดสัดส่วน จำแนกตามระดับความสามารถ	52
3 ค่าสถิติพื้นฐานของแบบทดสอบ	60
4 ผลการตรวจสอบการทำหน้าที่ด่างกันของข้อสอบจำนวน 40 ข้อ ผู้เข้าสอบจำนวน 2,000 คน	61
5 ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบที่ปรับตามเงื่อนไขจำนวนข้อสอบทำหน้าที่ด่างกัน.....	65
6 ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบที่มีข้อสอบทำหน้าที่ด่างกันลำเอียงเข้าหากลุ่มอ้างอิง.....	66
7 ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบที่มีข้อสอบทำหน้าที่ด่างกันลำเอียงเข้าหากลุ่มเปรียบเทียบ.....	67
8 การเปรียบเทียบค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ ที่มีจำนวนข้อสอบทำหน้าที่ด่างกัน แยกด่างกันตามเงื่อนไขที่กำหนด.....	68
9 การเปรียบเทียบค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ ที่มีจำนวนข้อสอบทำหน้าที่ด่างกัน แยกด่างกันและลำเอียงเข้าหากลุ่มอ้างอิง.....	69
10 การเปรียบเทียบค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ ที่มีจำนวนข้อสอบทำหน้าที่ด่างกัน แยกด่างกันและลำเอียงเข้าหากลุ่มเปรียบเทียบ.....	70

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ข้อสอบทำหน้าที่ต่างกันแบบเอกรูป (Uniform DIF).....	16
2 ข้อสอบทำหน้าที่ต่างกันแบบไม่มีทิศทาง (Non - Directional DIF).....	17
3 ข้อสอบทำหน้าที่ต่างกันแบบมีทิศทางเดียวกัน (Unidirectional DIF).....	18
4 การตรวจสอบการทำหน้าที่ต่างกันของข้อสอบและแบบทดสอบโดยใช้วิธีการ วิเคราะห์สมการดดดอย	19
5 ขั้นตอนการวิจัย.....	58